

GRADIVO ZA NOVINARJE

Ljubljana, 20. 1. 2020

Elektronski bolniški list od 1. februarja 2020 dalje odpravlja administrativne ovire ter uvaja prednosti in prihranke zlasti osebnim zdravnikom, zavarovancem in delodajalcem

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) je v sodelovanju z izvajalci zdravstvenih storitev s 1. 1. 2020 uvedel elektronski bolniški list (obrazec BOL »Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela«). Do vključno 31. 1. 2020 bodo izvajalci zavarovancu (delavcu) izdali tudi še papirni obrazec BOL. Od 1. 2. 2020 pa je izdaja papirnega potrdila predvidena le še za nekatere izjemne primere, saj bodo delodajalci morali za svoje zaposlene, in sicer začasne zadržanosti od dela od 1. 2. 2020 dalje, obvezno prevzemati elektronski bolniški list prek sistema SPOT (prej eVEM), ki ga upravlja Ministrstvo za javno upravo. Ministrstvo za javno upravo je nadgradilo sistem SPOT tako, da delodajalci od zaposlenih ne bodo več zahtevali, da jim morajo bolniški list dostaviti v papirni obliki. Zavarovanec pa lahko že danes dostopa do izdanih elektronskih bolniških listov na spletnem portalu ZZZS za zavarovane osebe na naslovu <https://moj.zzs.si>, in sicer s kvalificiranim digitalnim potrdilom. Prihranki zaradi odprave administrativnih ovir in poenostavitev na strani vseh deležnikov so ocenjeni na 11,5 milijonov evrov.

Delodajalci in zavarovanci, ki so sami zavezanci za plačilo prispevka in so vpisani v Poslovni register Slovenije, bodo za **časne zadržanosti od dela od 1. 2. 2020**, prevzeli elektronski bolniški list za svoje zaposlene prek sistema SPOT (e-VEM), zato ne bodo več zahtevali od zaposlenih, da jim morajo bolniški list dostaviti v papirni obliki. Za tiste zavarovance, ki so zaposleni pri delodajalcih, ki niso vpisani v Poslovni register Slovenije (npr. zaposleni pri fizični osebi), bo osebni zdravnik še nadalje izstavil bolniški list tudi v papirni obliki.

1. Informacije in novosti za zavarovance

Od kdaj naprej elektronski bolniški list (obrazec BOL »Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela«) ?

Zdravniki, ki so pooblaščen za izdajo potrdil o upravičeni zadržanosti od dela, od 1. 1. 2020 naprej pripravijo obrazec BOL v elektronski obliki in ga zapišejo v informacijski sistem ZZZS, kjer je z uporabo sistema SPOT (e-VEM) dostopen delodajalcu. Zavarovanci do vključno 31. 1. 2020 v ambulantni še prejmejo papirni izpis, ki ga odnesejo delodajalcu. Na izpisu so na mestu za zdravnikov lastnoročni podpis navedeni podatki o digitalnem podpisu, kar pomeni, da je bil pripravljen tudi elektronski dokument.

Začasne zadržanosti od 1. 2. 2020 naprej morajo delodajalci z uporabo sistema SPOT (e-VEM) obvezno prevzemati elektronske bolniške liste, ki se nanašajo na njihove delavce. Zavarovancem od 1. 2. 2020 dalje tudi ni več potrebno dostaviti bolniškega lista svojemu delodajalcu. Od 1. 2. 2020 dalje zavarovanci izpisa bolniškega lista ne prejmejo več, izjema so le tisti zavarovanci, katerih delodajalci nimajo pravne podlage za uporabo sistema SPOT (e-VEM):

- zaposleni pri fizičnih osebah;
- zaposleni pri tujih in mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih v Sloveniji;

- nekatere osebe, ki so v delovnem razmerju na območju Slovenije pri osebah, ki opravljajo poklicno dejavnost kot edini in glavni poklic (npr. zaposleni pri verskem uslužbencu);
- kmetje,
- verski uslužbenci,
- sočasne zaposlitve, samozaposlitve ter družbeniki v drugi državi članici EU.

Zavarovanci prejmejo izpis tudi v primeru nedelovanja informacijskega sistema, a morajo zdravniki po odpravi napake pripraviti tudi elektronsko potrdilo, tako da zavarovancem izpisa ni potrebno dostaviti delodajalcu, razen če delodajalec potrdilo potrebuje v zelo kratkem času. Od 1. 2. 2020 naprej se izpis pripravi na običajen bel papir formata A4.

Dostop zavarovanca do elektronskega bolniškega lista

Zavarovanci lahko s kvalificiranim digitalnim potrdilom dostopajo do elektronskega bolniškega lista na spletnem portalu ZZS za zavarovane osebe na naslovu <https://moj.zzs.si>. Tu lahko zavarovanec med drugim preveri, ali je zdravnik že izdal elektronski bolniški list, ali je na bolniškem listu navedeno pravilno obdobje zadržanosti od dela in pravilen razlog zadržanosti, ali je bil napačen bolniški list preklican. Zavarovanec lahko prenese elektronski bolniški list na svoj računalnik, na primer za potrebe uveljavljanja pravic na drugih področjih (nezgodno zavarovanje, inšpekcijski postopki...). Za dostop do portala zavarovanec potrebuje digitalno potrdilo za fizične osebe enega od slovenskih izdajateljev (SIGEN-CA, PostaRca, AC NLB ali Halcom-CA). Digitalno potrdilo SIGEN-CA je mogoče na katerikoli upravni enoti v Sloveniji pridobiti brezplačno. Če zavarovanci ne razpolagajo z ustrežno računalniško opremo in digitalnim potrdilom, lahko elektronski bolniški list prejmejo tudi na najbližji enoti ZZS, na vpogled ali izpis pa ga lahko dobijo tudi pri svojem delodajalcu.

Pridobitve za zavarovanca

Elektronski bolniški list olajša postopke zavarovancu, saj ga osebni zdravnik lahko izda v odsotnosti zavarovanca, če oceni, da pregled zavarovanca zaradi izdaje elektronskega bolniškega lista ni potreben. Zavarovancu tudi ni potrebno dostaviti elektronskega bolniškega lista delodajalcu, saj ga bo le-ta prevzel prek sistema SPOT (e-VEM).

Obveznosti zavarovanca

Zavarovanec mora še naprej osebemu zdravniku sproti dostaviti zdravstveno dokumentacijo, v kolikor ta z njo ne razpolaga in ga obveščati o zdravstvenem stanju ter ga tudi opozoriti, da mu pravočasno izda elektronski bolniški list.

Dodatne informacije in publikacije

- klicni center ZZS za elektronski bolniški list na tel. št. 01 / 30 77 555
- [tematska zloženska \(priloga\)](#)
- spletna stran ZZS <https://zavarovanec.zzs.si>
- spletna stran SIGEN-CA <https://www.si-trust.gov.si/sl/digitalna-potrdila/fizicne-osebe/>

2. Informacije in novosti za delodajalce (zavezance)

Kaj mora urediti delodajalec za dostop do elektronskega bolniškega lista ?

Delodajalec lahko pridobi elektronski bolniški list z uporabo **spletnega portala SPOT (e-VEM)** ali preko **spletnega vmesnika eBOL in eNDM**, ki omogoča povsem avtomatiziran prenos elektronskega bolniškega lista v informacijski sistem delodajalca, s čemer si ta lahko bistveno poenostavi evidentiranje podatkov o bolniškem staležu v kadrovskem informacijskem sistemu in zbiranje podatkov za obračun plač ter pripravo zahtevkov za refundacijo nadomestil plač.

Za uporabo spletnega portala SPOT (e-VEM) uporabnik potrebuje računalnik s spletnim brskalnikom, dostop do interneta, kvalificirano digitalno potrdilo in podeljeno pooblastilo. Prijavo oseb, ki bodo spletni portal uporabljale v imenu delodajalca, odda zakoniti zastopnik delodajalca ali pooblaščen oseba, ki jo je zakoniti zastopnik delodajalca pooblastil za izvajanje tega in/ali ostalih postopkov na SPOT (e-VEM). Pooblastilo se lahko v pisni obliki odda na točki SPOT. Zastopnik delodajalca lahko pooblastilo uredi tudi v elektronski obliki na portalu SPOT (e-VEM), za kar potrebuje digitalno potrdilo. Obrazec in napotki za prijavo pooblastil so objavljeni na [tej spletni strani SPOT \(e-VEM\)](#).

Za uporabo spletnega vmesnika eBOL in eNDM delodajalec potrebuje aplikacijo, ki omogoča prevzem elektronskih bolniških listov in digitalno potrdilo. Pred začetkom uporabe vmesnika mora delodajalec poslati prijavo, kot je pojasnjeno na spletni strani e-VEM <http://evem.gov.si/info/vmesnik-ebol-in-endm/>. Če delodajalec že uporablja spletni vmesnik eNDM za elektronsko vlaganje zahtevkov za refundacijo nadomestil plač, prijava ni potrebna.

Poenostavitev postopkov pri delodajalcih

Ukinitev papirnega obrazca bo za delodajalce pomenila poenostavitev postopkov pri vodenju evidence delovnega časa, obračunu plač in vlaganju refundacijskih zahtevkov na ZZS. Delodajalec bo sicer od ZZS na podlagi pisne vloge zahteval refundacijo nadomestila za svojega zaposlenega za posamezna obdobja njegovečasne zadržanosti od dela zaradi poškodbe ali bolezni, zahtevkom za refundacijo nadomestil plač pa **ne** bo več potrebno prilagati originalnega ali skeniranega bolniškega lista. Delodajalcu tako ne bo več potrebno čakati, da mu bo delavec dostavil bolniški list, temveč bo tekoče seznanjen z izdanimi elektronskimi bolniškimi listi in jih bo lahko sam prevzel kadarkoli in tudi morebiti že pripravil zahtevek za refundacijo. Z ustrezno nadgradnjo informacijskega sistema bo delodajalcu omogočen avtomatski vnos podatkov iz elektronskega bolniškega lista v informacijski sistem delodajalca za evidentiranje delovnega časa, obračun plač ter za pripravo zahtevkov za refundacijo nadomestil plač.

Samostojnim zavezancem zaradi izplačila nadomestila plače ne bo več potrebno priložiti bolniškega lista, niti podatkov iz hrbtna strani, katere je do sedaj izpolnjevala Finančna uprava Republike Slovenije (FURS). Samostojni zavezanci bodo na ZZS vložili le vlogo za izplačilo nadomestila plače v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, kjer bodo navedli obdobje, za katerega želijo izplačilo in svoj transakcijski račun.

Delodajalci se naj vključijo v sistem za elektronsko vlaganje zahtevkov (eZahtevke)

Že od 1. 10. 2016 je omogočeno elektronsko vlaganje zahtevkov za refundacijo nadomestil plač v sistemu SPOT (e-VEM), ki ga upravlja Ministrstvo za javno upravo in je povezan z informacijskim sistemom ZZS. eZahtevke je možno pripraviti na dva načina:

- s pomočjo spletne aplikacije na portalu SPOT (e-VEM) ali
- z uporabo vmesnika eNDM.

Navodila za delodajalce za uporabo vmesnika eNDM za prevzemanje elektronskih bolniških listov in za nadgradnje rešitve za oddajo eZahtevkov za refundacijo nadomestil plač so objavljena na spletni strani <http://evem.gov.si/info/vmesnik-nadomestila/>. Ministrstvo za javno upravo in ZZS od oktobra 2019 naprej zagotavljata tudi odgovore na vprašanja delodajalcev in proizvajalcev aplikacij za obračun plač. Vsebinska vprašanja glede uporabe spletnega vmesnika lahko naslovijo na elektronski naslov evemnadomestila@zzzs.si. Delodajalcem je tako na voljo vmesnik eNDM za elektronsko vlaganje zahtevkov za refundacijo nadomestil plač ter spletna aplikacija v sistemu SPOT (e-VEM), skupaj z navodili.

Pri elektronskem vlaganju zahtevka bo delodajalec pri pripravi obračuna za posameznega delavca pripadajoč elektronski bolniški list izbral iz seznama elektronskih bolniških listov tega delavca, avtomatično se bo izpolnil precejšen del podatkov obračuna in ne bo več potrebno skenirati bolniških listov. Zaradi te poenostavitve postane elektronsko vlaganje zahtevkov za refundacijo nadomestil plač še enostavnejše.

Kot primer dobre prakse navajamo delodajalce, ki so elektronske bolniške liste prek sistema SPOT (eVEM) prenesli v informacijski sistem svojega podjetja ter jih prikažejo tudi svojim delavcem na primer v elektronski kadrovske evidenci ali elektronski evidenci delovnega časa. V tem primeru delavcem ne bo potrebno dostopati s kvalificiranim digitalnim potrdilom prek portala <https://moj.zzzs.si> ter preverjati, ali je bil izdan elektronski bolniški list oziroma ali je bil izdan s pravilnimi podatki, saj mu delodajalec zagotavlja vpogled v elektronski bolniški list, ki ga je za njega prevzel in že prenesel v svoj sistem.

Dodatne informacije

- spletna stran <https://zavezanec.zzzs.si>
- spletna stran <http://evem.gov.si>

3. Prednosti elektronskega bolniškega lista za vse

Uvedba elektronskega bolniškega lista bo zagotovila številne prednosti pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti, zavarovancih, delodajalcih, FURS, Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (v nadaljevanju: NIJZ) in ZZS, saj trenutna izdaja bolniškega lista v papirni obliki predstavlja administrativno oviro za vse našteje subjekte. Osebnih zdravnikov, ki so pooblaščenih za izdajo bolniškega lista, so namreč v letu 2018 izdali 1.572.468 takšnih papirnatih obrazcev. Med drugim pričakujemo, da se bo s časom zmanjšalo število obiskov zavarovancev v ambulantah, saj jim zgolj zaradi pridobitve elektronskega bolniškega lista ne bo potrebno več obiskati zdravnika, če bo le-ta ocenil, da pregled ob zaključku bolniškega staleža ni potreben, kar bo bistvena prednost tako na strani izvajalca kot tudi na strani zavarovanca. Prav tako ne bo več potreben obisk zdravnika zaradi različnih administrativnih napak pri izdaji papirnatega potrdila. Zmanjšanje

števila obiskov v ambulantah družinskih zdravnikov zgolj iz teh razlogov za 5% bi na primer pomenil prihranek na letni ravni v obsegu delovanja 8,5 ambulant družinske medicine oziroma 78.600 obiskov manj. Zaradi uvedbe elektronskega bolniškega lista izvajalci zdravstvenih storitev tudi ne bodo imeli več stroškov z nakupom predtiskanih obrazcev in z njihovim tiskanjem, ukinjeno pa bo tudi pošiljanje podatkov o izdanih bolniških listih od izvajalcev zdravstvenih storitev na NIJZ za potrebe zdravstvene statistike, saj bodo podatki iz elektronskega bolniškega lista elektronsko posredovani tudi na NIJZ. Z uvedbo elektronskega bolniškega lista tudi FURS-une bo več potrebno ročno izpolnjevati podatkov o osnovi za nadomestilo plače za samostojnega zavezanca, na ZZS pa bodo ročne kontrole skladnosti zahtevkov in podatkov iz bolniškega lista nadomeščene z avtomatskimi kontrolami, ki bodo preprečevale napake.

Ocenjujemo, da se bodo zaradi odprave administrativnih ovir in poenostavitev na strani vseh deležnikov (izvajalci zdravstvenih storitev, zavarovanci, delodajalci, samostojni zavezanci, zaposleni na ZZS, zaposleni na FURS) zmanjšali izdatki za okoli 55 %, prihranki pa so ocenjeni na 11,5 milijonov evrov letno.

MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO
ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Priloga: tematska zloženka